

Hürriyet

29 Ekim 2014

HALİDE
EDİP

Cumhuriyet'in
asi kızı

Taha Akyol

S/2

İDİL
BİRET

Harika
çocuktan
büyük
sanatçılığa

Doğan Hızlan

S/8

MERAL
OKAY

Benim
Maralım
herkesin
Meraliydi

Sezen Aksu

S/14

LATİFE
HANIM

Reformist
bir lider eşi

İpek Çalışlar

S/2

91 yıl

91 kadındır

Türkiye Cumhuriyeti bugün 91'inci yaşını kutluyor. Bu kutlu günde tarihte iz bırakan 'Cumhuriyet kadınları'nı hatırlıyoruz. Sanatta, sporda, siyasette hep öncü oldular. Kimi bilimde çığır açtı, kimi söylediği şarkıyla gönlümüzde taht kurdu. Ülkemizi ileriye taşıdılar. İşte Cumhuriyet'in sembolü 91 kadın...

Bir sanat tarihçisi GÜLRU NECİPOĞLU

Halen Harvard Üniversitesi Sanat ve Mimarlık Tarihi Bölümü'nde İslam Sanatı Ağa Han profesörü ve Ağa Han İslam Mimarisi Programı müdürü olarak görev yapan Gülru Necipoğlu, Osmanlı ve İslam mimarlık ve görsel sanatlar tarihi alanında her biri olağanüstü emek, yeni bilgi ve yaratıcılık barındıran kitap ve makaleleriyle ulusal-uluslararası alanda edindiği saygın yeri ve başarılarına çeşitli vesilelerle layık görülen ödülleri sonuna kadar hakeden, üretken bir bilim insanıdır.

Araştırmalarını hem derin hem de geniş bir bağlama yapan Necipoğlu, mesela Topkapı Sarayı'nın, Sinan'ın anıtlarının, Sultan Süleyman'ın mücevherlerle bezeli tacının ya da Kubbetü's Sahra'nın onarımının tarihini yazarken, modern literatür ya da arşiv belgelerinden yararlanmakla yetinmez. Mimari anıtlara yerleştirilmiş yazıtların anlam ve mesajlarını titizlikle, tarihselliği içinde çözümler; eserlerin doğrudan kendileri ya da onları sipariş eden, yapan, kullanan bireyler ve topluluklar hakkında Batı veya Doğu dillerinde yazılmış bulunduğu bütün çağdaş anlatıları da deyim yerindeyse hatmeder. (Hatta bu hatmedişler sırasında kütüphanenin kapanış saatini unutup içerde kilitli kaldığı bile olmuştur!) Böylece eserlerin varlık nedenlerini, kendi çağlarında ve sonradan nasıl algılandıklarını, toplumsal dinamikte nasıl rol aldıklarını, kısacası dünyalarını keşfeder ve bu verileri geçmişi yeniden kurgulamakta ustalıkla kullanır. İşte bu yenilikçi ve öncü çalışmalarıyla Necipoğlu imparatorluğun kapsayıcı, zengin dokusundan beslenen Osmanlı sanatının ve tarihinin çok katmanlı yapısını, Avrupalı ve İranlı komşularıyla yakın bağlantısını, özellikle ABD ve Avrupa akademik çevrelerinde eskiden olduğundan daha cazip bir hale getirmiş, temsiliyetini daha görünür kılmıştır. Bu bakımdan ona çok şey borçluyuz.

Öte yandan, bir hocanın mirası içinde belki yazdıklarından daha öne çıkan, bu mirası sürekli kılan öğrencileridir. Nitekim, doğrudan ya da dolaylı katkısıyla İslam ve Osmanlı sanatı tarihinin farklı sahalarında yetişmiş, envai çeşit milletten onlarca genç bilim insanı, bugün ABD, Avrupa, Türkiye üniversitelerinde ve müzelerinde çalışıyor, alana özgün, yenilikçi katkılar yapıyorlar. Bu bakımdan da ona çok şey borçluyuz.

■ *Prof. Dr. Serpil Bağcı*